

Posudek na diplomovou práci Bc. Veroniky Huškové *Občanské iniciativy a aktivity na území dnešního Moravskoslezského kraje ...*

Autorka se zaměřuje na dosud jen nedostatečně zmapovanou oblast historie disentu v ČR, jíž je vývoj protirežimních aktivit na severní Moravě a ve Slezsku. Těžištěm její diplomové práce jsou rozhovory s představiteli severomoravského disentu, které jsou zasazeny do výkladu o historickém vývoji protirežimního hnutí během období normalizace v českých zemích a jeho programu i myšlenkových zdrojích.

Rozsah práce je více než dostačující. S literaturou je nakládáno korektně. V textu se objevují drobnější jazykové chyby vyplývající zřejmě z nedostatku času na závěrečné korektury. Kvalita jazyka je vcelku velmi dobrá, ale autorce lze vytknout některé příliš expresivní výrazy (objevují se příznačně ve spojení s určitými tématy, např. tématem agentů StB v řadách disentu: „až do revoluce poctivě donášel vše, co se v severomoravském disentu šustlo“ (s. 116); jiný příklad: ústřední myšlenka Charty 77 mohla být vhodně zvolená, ale ne nutně „geniální“ (s. 115)).

Za velký přínos této diplomové práce považuji uskutečněné rozhovory a jejich zpracování do podoby souvislého vyprávění zakomponovaného do historického výkladu vývoje protikomunistického občanského odporu. Autorka se nezmiňuje o tom, v jaké formě rozhovory má, ale pokud některé nahrávala, stálo by za to je přepsat a přepis i nahrávku uložit v některém archivu *oral history*. Obraz disentu v bývalém severomoravském kraji není úplný (chybí zejména náboženský disent), ale autorka pokryla jeho významnou část. Jedná se přitom o oblast českou historiografií dosud velmi zanedbávanou (například publikace Petr Blažek (ed.). *Opozice a odpor proti komunistickému režimu v Československu 1968-1989*, Praha, Dokořán 2005, zmiňuje moravskoslezské disidenty jen zcela okrajově a ještě v jiné souvislosti, než je historie disentu v tomto regionu).

Kritické připomínky:

1. Pasáže věnované myšlení Jana Patočky a Václava Havla zůstávají poněkud povrchní. To platí především o Patočkovi, kde autorka nečerpá přímo z jeho díla, ale z – mimochodem velmi kontroverzní – knihy Aviezera Tuckera. Formulace typu „aby si lidé uvědomili pravou podstatu svého já“ (s. 115) jsou filosoficky velmi problematické.
2. Je jistě lepší věci dělat než pouze spekulovat o tom, jak se dělat mají. Ale reflexe nad tím, co dělám a jak, patří k práci, alespoň intelektuální, také. Proto v textu postrádám třeba jen stručné zamyšlení nad metodou (zejména zpracování rozhovorů) a jejími omezeními. Autorka nechává bez povšimnutí existenci dnes velmi populární školy *oral history* a nenavazuje ani na práci, která byla vykonána především Miroslavem Vaňkem a jeho týmem pro výzkum *oral history* na půdě zkoumání životních drah za normalizace.
3. Práce je zarámována pouze historicky a upouští od snahy pokusit se také o společenskovědní typizaci zkoumané látky. Např. typologie protirežimních aktivit pocházející od různých historiků a politologů (z nichž některé uvádí v úvodní studii k výše citovanému sborníku P. Blažek) by mohla být aplikována i na severomoravský materiál.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit 25 body.

V Praze 8. 6. 2007

Marek Skovajsa, Ph.D.